

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2020. július 16.*

„Előzetes döntéshozatal – Elfogadhatóság – EUMSZ 63. és azt követő cikkek – A tőke szabad mozgása – EUMSZ 107. és azt követő cikkek – Állami támogatások – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. és 17. cikke – A vállalkozás szabadsága – A tulajdonhoz való jog – 575/2013/EU rendelet – A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelmények – 29. cikk – 1024/2013/EU rendelet – A 6. cikk (4) bekezdése – Hitelintézetek prudenciális felügyelete – Az Európai Központi Bankra (EKB) ruházott külön feladatok – 241/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelet – Az intézményekre vonatkozó tőkekövetelményekre alkalmazandó szabályozási technikai standardok – A szövetkezeti társaságok formájában alapított hitelszövetkezetek esetében az eszközök tekintetében felső határt előíró és a kilépő tag részvényeinek a visszaváltására való jog korlátozását lehetővé tévő nemzeti szabályozás”

A C-686/18. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Consiglio di Stato (államtanács, Olaszország) a Bírósághoz 2018. november 5-én érkezett, 2018. október 18-i határozatával terjesztett elő

az **OC és társai**,

az **Associazione Difesa Utenti Servizi Bancari Finanziari Postali Assicurativi – Adusbef**,

a **Federazione Nazionale di Consumatori ed Utenti – Federconsumatori**,

a **PB és társai**,

a **QA és társai**

és

a **Banca d'Italia**,

a **Presidenza del Consiglio dei Ministri**,

a **Ministero dell'Economia e delle Finanze**

között,

a **Banca Popolare di Sondrio ScpA**,

a **Veneto Banca ScpA**,

* Az eljárás nyelve: olasz.

a **Banco Popolare – Società Cooperativa,**

a **Coordinamento delle associazioni per la tutela dell'ambiente e dei diritti degli utenti e consumatori (Codacons),**

a **Banco BPM SpA,**

az **Unione di Banche Italiane – Ubi Banca SpA,**

a **Banca Popolare di Milano,**

az **Amber Capital Italia SGR SpA,**

az **RZ és társai,**

az **Amber Capital UK LLP,**

az **Unione di Banche Italiane – Ubi Banca ScpA,**

a **Banca Popolare di Vicenza ScpA,**

a **Banca Popolare dell'Etruria e del Lazio SC**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, R. Silva de Lapuerta, a Bíróság elnökhelyettese (előadó), M. Safjan, L. Bay Larsen és N. Jääskinen bírák,

főtanácsnok: G. Hogan,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- az OC és társai képviseletében F. Capelli, F. S. Marini és U. Corea avvocati,
- a Banca d'Italia képviseletében D. La Licata, M. Perassi és R. D'Ambrosio avvocati,
- a Banca Popolare di Sondrio ScpA képviseletében G. Tanzarella, M. A. Sandulli, P. Mondini és C. Tanzarella avvocati,
- az Unione di Banche Italiane – Ubi Banca SpA képviseletében G. Lombardi és G. de Vergottini avvocati,
- az Amber Capital Italia SGR SpA és Amber Capital UK LLP képviseletében G. Sciacca és P. Cardellicchio avvocati,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítői: P. Gentili és G. M. De Socio avvocati dello Stato,

– az Európai Bizottság képviselőjében V. Di Bucci, H. Krämer és A. Steiblyté, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. február 11-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 3. cikknek, az EUMSZ 63. és azt követő cikkeknek, az EUMSZ 107. cikk és azt követő cikkeknek, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 16. és 17. cikkének, a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 176., 1. o.; helyesbítések: HL 2013. L 208., 68. o.; HL 2013. L 321., 6. o.; HL 2017. L 20., 2. o.) 29. cikkének, az Európai Központi Banknak a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó politikákkal kapcsolatos külön feladatokkal történő megbízásáról szóló, 2013. október 15-i 1024/2013/EU tanácsi rendelet (HL 2013. L 287., 63. o.) 6. cikke (4) bekezdésének, valamint az 575/2013 rendeletnek az intézményekre vonatkozó tőkekövetelményekre alkalmazandó szabályozási technikai standardok tekintetében való kiegészítéséről szóló, 2014. január 7-i 241/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2014. L 74., 8. o.) 10. cikkének az értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet három jogvita keretében terjesztették elő, amelyek közül az első az OC és társai, valamint a Banca d'Italia és a Presidenza del Consiglio dei Ministri (a minisztertanács elnöksége, Olaszország) között, a második az Associazione Difesa Utenti Servizi Bancari Finanziari Postali Assicurativi – Adusbef, a Federazione Nazionale di Consumatori ed Utenti – Federconsumatori és a PB és társai, valamint a Banca d'Italia, a minisztertanács elnöksége és a Ministero dell'Economia e delle Finanze (gazdasági és pénzügyminisztérium, Olaszország), a harmadik pedig a QA és társai, valamint a Banca d'Italia között az ez utóbbi által a prudenciális felügyeletre irányuló feladata keretében az olasz hitelszövetkezetekkel szemben elfogadott aktusok tárgyában van folyamatban.

Jogi háttér

Az uniós jog

Az 575/2013 rendelet

- 3 Az 575/2013 rendelet (7) preambulumbekkezdése értelmében:

„Ennek a rendeletnek kell tartalmaznia többek között az intézményekre vonatkozó prudenciális követelményeket, amelyek szigorúan a banki és pénzügyi szolgáltatások piacának működéséhez kapcsolódnak, és amelyek célja e piacok szereplőinek pénzügyi stabilitásának biztosítása, valamint a befektetők és betétesek magas szintű védelme. [...]”

- 4 E rendelet 1. cikkének első bekezdése szerint e rendelet egységes szabályokat állapít meg azon általános prudenciális követelményekre vonatkozóan, amelyeket a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2013. június 26-i 2013/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 176., 338. o.; helyesbítések: HL 2013. L 208., 73. o.; HL 2017. L 20., 1. o.;) alapján felügyelt valamennyi hitelintézetnek teljesítenie

kell a szavatolótőke-kötelezettségekkel, a nagykockázat-vállalást korlátozó követelményekkel, a likviditási kockázattal, az adatszolgáltatási követelményekkel, a tőkeáttétellel és a nyilvánossághozatali követelményekkel kapcsolatosan.

- 5 Az említett rendelet 26. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a) pontja értelmében a tőkeinstrumentumok az intézmények elsődleges alapvető tőkeelemeit alkotják, feltéve hogy az ugyanezen rendelet 28. cikkében vagy adott esetben 29. cikkében meghatározott feltételek teljesülnek.
- 6 Az 575/2013 rendeletnek „Az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumok” című 28. cikke az (1) bekezdésében a következőket írja elő:

„(1) A tőkeinstrumentumok csak akkor minősülnek elsődleges alapvető tőkeinstrumentumnak, ha az összes következő feltétel teljesül:

[...]

e) az instrumentumok lejárat nélküliek;

[...]”

- 7 E rendeletnek „A kölcsönös biztosítók, szövetkezeti társaságok, takarékpénztárak és hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok” című 29. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A kölcsönös biztosítók, szövetkezeti társaságok, takarékpénztárak és hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok csak akkor minősülnek elsődleges alapvető tőkeinstrumentumnak, ha a 28. cikkben meghatározott feltételek az e cikk alkalmazásából eredő módosításokkal együtt teljesülnek.

(2) A tőkeinstrumentumok visszaváltása tekintetében a következő feltételeknek kell teljesülniük:

- a) az intézménynek lehetősége van elutasítani az instrumentumok visszaváltását, kivéve, ha az alkalmazandó nemzeti jog ezt tiltja;
- b) ha az alkalmazandó nemzeti jog tiltja, hogy az intézmény elutasítsa az instrumentumok visszaváltását, az instrumentumokra irányadó rendelkezéseknek lehetőséget kell biztosítaniuk az intézmény számára a visszaváltásuk korlátozására;
- c) az instrumentumok visszaváltásának elutasítása, vagy adott esetben az instrumentumok visszaváltásának korlátozása nem jelentheti az intézmény általi nemteljesítés eseményét.

[...]

(6) Az [Európai Bankhatóság, EBH] szabályozástechnikai standardtervezeteket dolgoz ki a visszaváltásra vonatkozóan szükséges korlátozások jellegének meghatározása céljából, amennyiben az alkalmazandó nemzeti jog tiltja, hogy az intézmény elutasítsa a szavatolótőke-instrumentumok visszaváltását.

[...]

A Bizottság felhatalmazást kap az első albekezdésben említett szabályozástechnikai standardoknak [az európai felügyeleti hatóság (Európai Bankhatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/78/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2010. november 24-i] 1093/2010/EU [európai parlamenti és tanácsi] rendelet [(HL 2010. L 331., 12. o.)] 10–14. cikkével összhangban történő elfogadására.”

- 8 Az említett rendeletnek a „Következmények az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokra vonatkozó feltételek teljesülésének megszűnése esetén” című 30. cikke a következőképpen szól:

„A következők alkalmazandók, ha elsődleges alapvető tőkeinstrumentum esetében a 28. cikkben és adott esetben a 29. cikkben meghatározott feltételek már nem teljesülnek:

- a) a szóban forgó instrumentum elsődleges alapvető tőkeinstrumentumnak történő minősítése azonnal megszűnik;
- b) a szóban forgó instrumentumhoz kapcsolódó árszínvonal elsődleges alapvető tőkeelemnek történő minősítése azonnal megszűnik.”

Az 1024/2013 rendelet

- 9 Az 1024/2013 rendelet 1. cikkének első bekezdése szerint e rendelet a hitelintézetek biztonságához és hatékony és eredményes működéséhez, valamint az Európai Unió és az egyes tagállamokon belül a pénzügyi rendszer stabilitásához való hozzájárulás céljából a hitelintézetek prudenciális felügyeletére vonatkozó szakpolitikákkal kapcsolatos külön feladatokkal bízta meg az Európai Központi Bankot (EKB), mégpedig a szabályozási arbitrázs megakadályozása céljából a hitelintézetekkel szemben egyenlő bánásmódot alkalmazva a belső piaci egység és integritás maradéktalan tiszteletben tartása mellett.
- 10 Ugyanezen rendelet 6. cikkének (1) bekezdése értelmében az EKB a feladatait egy, az EKB-t és az illetékes nemzeti hatóságokat magában foglaló egységes felügyeleti mechanizmus (a továbbiakban: EFM) keretében hajtja végre, és az EKB felelős az EFM hatékony és konzisztens működéséért.
- 11 Az említett rendelet 6. cikkének (4) bekezdése a következőket írja elő:

„Az alábbiaknak megfelelő hitelintézetek, pénzügyi holdingtársaságok vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságok feletti felügyelet vonatkozásában, illetve az olyan hitelintézeteknek a mechanizmusban részt vevő tagállamban bejegyzett, az alábbiaknak megfelelő fiókja feletti felügyelet vonatkozásában, amelyeknek a székhelye a mechanizmusban nem részt vevő tagállamban van, a (4) cikknek az (1) bekezdés a) és c) pontján kívüli részeiben meghatározott feladatok tekintetében az EKB az e cikk (5) bekezdésében meghatározott felelősségi körrel, az illetékes nemzeti hatóságok pedig az e cikk (6) bekezdésében meghatározott felelősségi körrel rendelkeznek, az e cikk (7) bekezdésében meghatározott keretrendszeren belül és az abban meghatározott eljárásokkal összhangban:

- azok, amelyek kevésbé jelentősek összevont alapon, a mechanizmusban részt vevő tagállamokon belüli legmagasabb szintű konszolidáció szintjén, illetve egyedi szinten az azon fiókok konkrét esetében, amelyek olyan hitelintézeteknek a mechanizmusban részt vevő tagállamban bejegyzett fiókjai, amely hitelintézetnek a székhelye a mechanizmusban részt nem vevő tagállamban van. A jelentőséget az alábbi kritériumok alapján kell megítélni:
 - i. méret;
 - ii. jelentőség az Unió vagy a mechanizmusban részt vevő bármely tagállam gazdasága szempontjából;
 - iii. a határokon átnyúló tevékenység jelentősége.

A fenti első albekezdés tekintetében egy hitelintézetet, pénzügyi holdingtársaságot, illetve vegyes pénzügyi holdingtársaságot nem lehet kevésbé jelentősnek minősíteni, kivéve, ha ezt a módszertanban meghatározott különleges körülmények indokoltá teszik, vagy ha az alábbi feltételek közül bármelyik teljesül:

- i. teljes eszközállománya meghaladja a 30 milliárd EUR-t;

- ii. teljes eszközállományának a székhely szerinti, a mechanizmusban részt vevő tagállam GDP-jéhez viszonyított aránya meghaladja a 20%-ot, kivéve, ha a teljes eszközállománya nem éri el az 5 milliárd EUR-t;
- iii. az illetékes nemzeti hatóság által küldött azon értesítést követően, amely szerint a hatóság az intézményt jelentősnek tartja a hazai gazdaság szempontjából, az EKB az adott hitelintézetre vonatkozó átfogó értékelése, és ezen belül a mérlegértékelés alapján úgy dönt, hogy ezt a jelentőséget megerősíti.

Az EKB a saját kezdeményezésére is jelentősnek minősíthet egy intézményt, ha az a mechanizmusban részt vevő több tagállamban is rendelkezik leányvállalattal, és a határokon átnyúló eszközei és kötelezettségei a módszertanban meghatározott feltételek szerint a teljes eszköz- vagy kötelezettségállományának jelentős részét teszik ki.

Nem tekinthetők kevésbé jelentősnek azok az intézmények, amelyek az [Európai Pénzügyi Stabilitási Eszközből (EFSF)] vagy az [Európai Stabilitási Mechanizmusból (ESM)] közvetlenül vagy közvetve közforrásból származó pénzügyi támogatást kaptak, illetve amelyek vonatkozásában ilyen támogatás kérelmezésére került sor.

Az előző albekezdések ellenére az EKB a mechanizmusban részt vevő tagállamok mindegyikében legalább a három legjelentősebb hitelintézet tekintetében ellátja az e rendelettel ráruházott feladatokat, kivéve, ha az ettől való eltérést különleges körülmények indokolják.”

A 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet

- 12 A 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet (10) preambulumbekzdése a következőképpen szól:

„A szavatolótőkére vonatkozó szabályoknak a kölcsönös biztosítókra, szövetkezeti társaságokra, takarékpénztárakra és a hasonló intézményekre történő alkalmazása érdekében megfelelő módon figyelembe kell venni az ilyen intézmények egyedi jellemzőit. Szabályokat kell hozni többek között annak biztosítására, hogy az ilyen intézmények képesek legyenek adott esetben korlátozni tőkeinstrumentumaik visszaváltását. Ennélfogva, ha az ilyen típusú intézmények számára az alkalmazandó nemzeti jog tiltja, hogy az intézmény elutasítsa az instrumentumok visszaváltását, elengedhetetlen, hogy az instrumentumokra irányadó rendelkezések lehetőséget biztosítsanak az intézmény számára a visszaváltásuk elhalasztására és a visszaváltási összeg korlátozására. [...]”

- 13 E rendelet 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„E rendelet szabályokat állapít meg az alábbiak terén:

[...]

- d) a visszaváltásra vonatkozóan szükséges korlátozások jellege, amennyiben az alkalmazandó nemzeti jog tiltja, hogy az intézmény elutasítsa a szavatolótőke-instrumentumok visszaváltását az [575/2013] rendelet 29. cikke (6) bekezdésének megfelelően;

[...]”

- 14 Az említett rendeletnek „A kölcsönös biztosítók, takarékpénztárak, szövetkezeti társaságok és hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok visszaváltására vonatkozó korlátozások az [575/2013] rendelet 29. cikke (2) bekezdése b) pontjának és az [575/2013] rendelet 78. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában” című 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Egy intézmény csak akkor bocsáthat ki visszaváltási lehetőséget tartalmazó elsődleges alapvető tőkeinstrumentumot, ha ezt a lehetőséget az alkalmazandó nemzeti jog megengedi.

(2) Az intézménynek az 575/2013/EU rendelet 29. cikke (2) bekezdésének b) pontjában és 78. cikkének (3) bekezdésében említett azon lehetősége, hogy a tőkeinstrumentumokra vonatkozó rendelkezések alapján korlátozza a visszaváltást, magában foglalja mind a visszaváltás elhalasztásának, mind pedig a visszaváltható összeg korlátozásának a jogát. Az intézmény a (3) bekezdésben foglaltak szerint korlátlan ideig elhalaszthatja a visszaváltást vagy korlátozhatja a visszaváltható összeget.

(3) Az instrumentumokra vonatkozó rendelkezésekben a visszaváltás korlátozásának mértékét az intézmény az intézmény mindenkor prudenciális helyzetének alapján határozza meg, figyelemmel többek között különösen az alábbiakra:

- a) az intézmény általános pénzügyi, likviditási és fizetőképességi helyzete;
- b) az elsődleges alapvető tőke, az alapvető tőke és az összes tőke összege, összehasonlítva a teljes kockázati kitettséggel, amelyet az [575/2013] rendelet 92. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt követelményekkel, a [2013/36] irányelv 104. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt egyedi tőkekövetelményekkel, és az említett irányelv 128. cikke 6. pontjában meghatározott kombinált pufferkövetelménnyel összhangban kell kiszámítani.”

Az olasz jog

- 15 Az 1993. szeptember 1-jei decreto legislativo n. 385 – Testo unico delle leggi in materia bancaria e creditizia (a bankokról és a hitelintézetekről szóló törvények egységes szövegéről szóló 385. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet; a GURI 1993. szeptember 30-i 230. számának rendes melléklete) alapeljárásban alkalmazandó változata (a továbbiakban: 385/1993. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet) 28. cikkének 2-ter bekezdése a következőket írja elő:

„A [...] hitelszövetkezetekben a részvényeknek a kilépés esetén történő visszaváltásához való jog – akár az átalakulást, tag halálát vagy tagkizárást követően is – a Banca d'Italia előírásai alapján korlátozott, akár a törvényi előírásoktól is eltérve, amennyiben az szükséges ahhoz, hogy biztosítsák a részvényeknek a szövetkezet alapvető szavatoló tőkéjébe való beszámítását. A Banca d'Italia ugyanezen célból korlátozhatja a kibocsátott egyéb tőkeinstrumentumok visszaváltásához való jogot.”

- 16 A 385/ a) pontjában. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 29. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A hitelszövetkezeteket korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában hozzák létre.

(2) A részvények névértéke nem lehet kevesebb, mint két euró.

2-bis A hitelszövetkezet eszközeinek értéke nem haladhatja meg a 8 milliárd eurót. Amennyiben a szövetkezet egy bankcsoport vezetője, e korlátot együttesen kell megállapítani.

2-ter A *2-bis* bekezdés szerinti korlát túllépése esetén az igazgatóság a döntéshozatal érdekében összehívja a közgyűlést. Ha a korlát átlépését követő egy éven belül az eszközök értéke nem csökken a korlát alá, vagy nem határoznak a [...] részvénytársasággá való átalakulásról vagy a felszámolásról, a Banca d'Italia a körülményekre és a túllépés mértékére figyelemmel megtilthatja [...] új ügyletek kötését, vagy a IV. cím I. fejezetének I. szakaszában előírt intézkedéseket fogadhat el, vagy javasolhatja az [EKB] részére a banki tevékenység folytatására vonatkozó engedély visszavonását, és a gazdasági és pénzügyminiszter részére a kötelező felszámolást. Ez nem érinti a Banca d'Italiát a jelen felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet alapján megillető beavatkozási és szankcionálási jogköröket.

2-quarter A Banca d'Italia megállapítja a jelen cikk végrehajtásához szükséges rendelkezéseket.

[...]

- 17 A 2015. március 24-i legge n. 33 (33. sz. törvény; a GURI 2015. március 25-i 70. száma) által módosításokkal törvénnyé alakított, 2015. január 24-i decreto-legge n. 3, recante „Misure urgenti per il sistema Bancario e gli investimenti” (a bankrendszerre és a befektetésekre vonatkozó sürgős intézkedésekről szóló 3. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet; a GURI 2015. január 24-i 19. száma) alapügyre alkalmazandó változatának (a továbbiakban: 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet) 1. cikkének (2) bekezdése a következőket mondja ki:

„A jelen rendelet első alkalmazása keretében a jelen rendelet hatálybalépésekor engedéllyel rendelkező hitelszövetkezeteknek a Banca d'Italia által a [385/1993. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet] 29. cikkével összhangban megállapított végrehajtási rendelkezések hatálybalépésétől számított 18 hónapon belül meg kell felelniük a 29. cikknek a jelen cikk által bevezetett *2-bis* és *2-ter* bekezdésében előírt rendelkezéseknek.”

- 18 A 2018. szeptember 21-i legge n. 108 (108. sz. törvény; a GURI 2018. szeptember 21-i 220. száma) által törvénnyé alakított, 2018. július 25-i decreto-legge n. 91 (91. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet; a GURI 2018. július 25-i 171. száma) a 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében előírt 18 hónapos határidőt 2018. december 31-ig meghosszabbította.
- 19 A Banca d'Italiának „A bankok felügyeletére vonatkozó rendelkezések” című, 2013. december 17-i 285. sz. körlevél 2015. június 9-i 9. átdolgozott változata (a továbbiakban: a 285. sz. körlevél 9. átdolgozott változata) végrehajtotta a 385/1993. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 28. és 29. cikkét.
- 20 Különösen, a 385/1993. sz. felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet 28. cikkének *2-ter* bekezdése alapján a 285. sz. körlevél 9. átdolgozott változata előírja, hogy a hitelszövetkezet és a szövetkezeti hitelbank alapszabálya az igazgatásért felelős szerv javaslatára és az ellenőrző szerv meghallgatását követően a stratégiai felügyeletet végző szerv részére lehetőséget biztosít arra, hogy részben vagy egészben és időbeli korlátozás nélkül korlátozza vagy elhalassza a tag részvényeinek vagy más tőkeinstrumentumainak a visszaváltását kilépés (beleértve a bankok átalakulása esetén), kizárás vagy a tag halála esetén.
- 21 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat rámutat, hogy kettő kivételével valamennyi olasz hitelszövetkezet megfelelt az olasz jog fenti rendelkezéseinek.

Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 22 Három különböző keresetükkel az alapeljárás felperesei kereseteket indítottak a Banca d'Italia jogi aktusaival, különösen a 285. sz. körlevél 9. átdolgozott változatával szemben a Tribunale amministrativo regionale per il Lazio (laziói tartományi közigazgatási bíróság, Olaszország) előtt, amely azokat a 6548/2016. sz., a 6544/2016. sz. és a 6540/2016. sz. ítélettel elutasította.
- 23 Az alapeljárás felperesei fellebbezést nyújtottak be ezen ítéletekkel szemben a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Consiglio di Statohoz (államtanács, Olaszország), amely a 285. sz. körlevél 9. átdolgozott változatának joghatásait felfüggesztő végzéseket fogadott el, és a 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelettel kapcsolatban alkotmányossági kérdéseket vetett fel.
- 24 A 99/2018. sz. ítéletben a Corte costituzionale (alkotmánybíróság, Olaszország) megalapozatlannak nyilvánította az említett kérdéseket.
- 25 A kérdést előterjesztő bíróság előtti eljárás folytatását követően e bíróság a 3645/2018. sz. végzéssel a jogvitát érdemben elbíráló ítélet kihirdetésének időpontjáig meghosszabbította a korábban elrendelt felfüggesztéseket, a 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkének (2) bekezdésében előírt 18 hónapos határidő kivételével, amelyet már jogszabályban 2018. december 31-ig meghosszabbítottak.
- 26 E körülmények között határozott úgy a Consiglio di Stato (államtanács), hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:
- „1) Ellentétes-e az [575/2013 rendelet] 29. cikkével, a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkével, a [Charta] 16. és 17. cikkével – [az 1024/2013 rendelet] 6. cikkének (4) bekezdésére is figyelemmel – [...] a 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkével [...] bevezetethez hasonló nemzeti szabályozás, amely az eszközökre vonatkozóan olyan küszöbértéket ír elő, amely felett a hitelszövetkezetnek részvénytársasággá kell átalakulnia, és e küszöbértéket 8 milliárd euró összegben állapítja meg? Ellentétes-e továbbá az említett egységes európai kritériumokkal az a nemzeti szabályozás, amely a hitelszövetkezet részvénytársasággá való átalakulása esetén lehetővé teszi az intézmény részére, hogy akár határozatlan időre elhalassza vagy korlátozza a kilépő tag részvényeinek visszaváltását?
- 2) Ellentétes-e a belső piaci versenyre és a tőke szabad mozgására vonatkozó EUMSZ 3. cikkel, valamint EUMSZ 63. és azt követő cikkekkel a [...] 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkével bevezetethez hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely a banki tevékenység szövetkezeti formában történő gyakorlását az eszközökre vonatkozóan előírt korláthoz köti, és arra kötelezi az intézményt, hogy e korlát átlépése esetén részvénytársasággá alakuljon át?
- 3) Ellentétes-e az állami támogatásokra vonatkozó EUMSZ 107. és azt követő cikkekkel a [...] 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkével [...] bevezetethez hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely az eszközökre vonatkozóan előírt (8 milliárd euróban megállapított) küszöbérték átlépése esetén előírja a hitelszövetkezet részvénytársasággá való átalakulását, és a kilépő tag részesedésének visszaváltása tekintetében korlátokat állít fel az átalakult bank esetleges felszámolásának elkerülése érdekében?
- 4) Ellentétes-e az [575/2013 rendelet] 29. cikkének és a [241/2014] felhatalmazások alapuló rendelet 10. cikkének együttesen értelmezett rendelkezéseivel a [...] 3/2015. sz. rendkívüli törvényerejű rendelet 1. cikkében bevezetethez hasonló, a Corte Costituzionale (alkotmánybíróság) 99/2018. sz. ítéletében értelmezett olyan nemzeti szabályozás, amely lehetővé teszi a hitelszövetkezet részére, hogy korlátlan időre elhalassza a visszaváltást, és részben vagy egészben korlátozza annak összegét?

- 5) Amennyiben a Bíróság szerint az ellenérdekű felek által javasolt értelmezés összeegyeztethető az európai szabályozással, az eljáró bíróság annak értékelését kéri a Bíróságtól, hogy európai szinten jogszerűnek tekinthető-e a [241/2014] felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 10. cikke [a Charta] 16. és 17. cikkének fényében, [...] a Charta 52. cikkének (3) bekezdésére [...] is tekintettel az Emberi Jogok Európai Bíróságának az [emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményének 1952. március 20-án Párizsban aláírt] 1. kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikkére vonatkozó ítélkezési gyakorlatával kiegészítve?”

A Bíróság előtti eljárás

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság kérte a Bíróságot, hogy a jelen ügyet a Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének (1) bekezdése alapján gyorsított eljárásban bírálja el.
- 28 E kérelmet a Bíróság elnöke a 2019. január 18-i Adusbef és társai végzésében (C-686/18, nem tették közzé, EU:C:2019:68) elutasította.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

- 29 Az Unione di Banche Italiane – Ubi Banca SpA úgy véli, hogy mivel a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem benyújtására azt követően került sor, hogy a Corte costituzionale (alkotmánybíróság) kimondta, hogy az alapügyben szóban forgó szabályozás megfelel az olasz alkotmánynak, fennáll annak a veszélye, hogy a Corte costituzionale (alkotmánybíróság) előtt folyamatban lévő nemzeti eljárás és e kérelem nem egyeztethető össze, így ez utóbbi teljes egészében elfogadhatatlan.
- 30 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 267. cikkel létrehozott, a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködési rendszer működése és az uniós jog elsőbbségének elve azt igényli, hogy a nemzeti bíróság – az eljárás általa megfelelőnek tartott bármely pillanatában, és akár az alkotmányosság vizsgálatára irányuló közbenső eljárást követően is – szabadon fordulhasson a Bírósághoz az általa szükségesnek tartott bármely kérdéssel előzetes döntéshozatal céljából (2010. június 22-i Melki és Abdeli ítélet, C-188/10 és C-189/10, EU:C:2010:363, 52. pont; 2017. december 20-i Global Starnet ítélet, C-322/16, EU:C:2017:985, 22. pont).
- 31 Márpedig az uniós jog érvényesülését veszélyeztetné, és az EUMSZ 267. cikk hatékony érvényesülését rontaná, ha amiatt, hogy az alkotmányosság vizsgálatára irányuló eljárás van folyamatban, a nemzeti bíróság akadályoztatva lenne abban, hogy előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekkel forduljon a Bírósághoz, és az uniós jogot azonnal a Bíróság döntésének vagy ítélkezési gyakorlatának megfelelően alkalmazhassa (2017. december 20-i Global Starnet ítélet, C-322/16, EU:C:2017:985, 23. pont).
- 32 A Consiglio di Stato (államtanács) mint legfelsőbb bíróság az EUMSZ 267. cikk harmadik bekezdése alapján ráadásul köteles is előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Bíróság elé terjeszteni, amikor megállapítja, hogy a jogvita érdeme az EUMSZ 267. cikk első bekezdésében felsorolt kérdések valamelyikére vonatkozik, még akkor is, ha ugyanezen jogvita keretében kérdést intézhet az érintett tagállam alkotmánybíróságához a nemzeti szabályok alkotmányosságára vonatkozóan (lásd analógia útján: 2013. január 15-i Križan és társai ítélet, C-416/10, EU:C:2013:8, 72. pont).
- 33 Következésképpen annak a körülménynek, hogy a Corte costituzionale (alkotmánybíróság) kimondta az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás olasz alkotmány rendelkezéseinek való megfeleléseit, egyáltalán nem befolyásolja az arra vonatkozó kötelezettséget, hogy az uniós jog értelmezésével vagy érvényességével kapcsolatos kérdésekkel a Bírósághoz forduljon (lásd ebben az értelemben: 2017. december 20-i Global Starnet ítélet, C-322/16, EU:C:2017:985, 25. pont).

- 34 Ebből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet e körülmény miatt nem lehet elfogadhatatlannak nyilvánítani.
- 35 Egyébiránt a Banca d'Italia, az Unione di Banche Italiane – Ubi Banca, a Banca Popolare di Milano, az Amber Capital Italia SGR SpA, az Amber Capital UK LLP, az olasz kormány és az Európai Bizottság arra hivatkozik, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések részben vagy egészben elfogadhatatlanok, mivel a kérdést előterjesztő bíróság által szolgáltatott információk elégtelenek, és e kérdések nem relevánsak az alapügy megoldása szempontjából.
- 36 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben feltüntetendő információkat illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikkkel létrehozott együttműködés keretében az uniós jog nemzeti bíróság számára hasznos értelmezésének szükségessége megköveteli, hogy a nemzeti bíróság meghatározza az általa feltett kérdések ténybeli és jogszabályi háttérét, vagy legalábbis kifejtse azokat a ténybeli körülményeket, amelyeken e kérdések alapulnak. A Bíróság ugyanis kizárólag a nemzeti bíróság által rendelkezésére bocsátott tények alapján ítélt meg az uniós jogi rendelkezés értelmezését (2017. október 5-i OJ végzés, C-321/17, nem tették közzé, EU:C:2017:741, 12. pont; 2019. június 5-i Wilo Salmson France végzés, C-10/19, nem tették közzé, EU:C:2019:464, 12. pont).
- 37 A Bíróság hangsúlyozta annak fontosságát is, hogy a nemzeti bíróságnak meg kell jelölnie azon pontos okokat, amelyek arra indították, hogy felvesse az uniós jog értelmezését, és amelyek alapján szükségesnek tartotta, hogy előzetes döntéshozatal céljából kérdéseit a Bíróság elé terjessze. A Bíróság már kimondta, hogy elengedhetetlen, hogy a nemzeti bíróság az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban minimális magyarázatot adjon az értelmezni kért uniós rendelkezések kiválasztásának okaira, valamint az e rendelkezések és az elé terjesztett ügyben alkalmazandó nemzeti szabályozás közötti kapcsolatra (2016. május 12-i Security Service és társai végzés, C-692/15–C-694/15, EU:C:2016:344, 20. pont; 2019. június 5-i Wilo Salm France végzés, C-10/19, nem tették közzé, EU:C:2019:464, 13. pont).
- 38 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tartalmára vonatkozó ezen követelmények kifejezetten szerepelnek az eljárási szabályzat 94. cikkében, amelynek ismerete a kérdést előterjesztő bíróságtól az EUMSZ 267. cikkben létrehozott együttműködés keretében elvárható, és amelyeket szigorúan tiszteletben kell tartania (2016. május 12-i Security Service és társai végzés, C-692/15–C-694/15, EU:C:2016:344, 18. pont; 2019. június 5-i Wilo Salmson France ítélet, C-10/19, nem tették közzé, EU:C:2019:464, 14. pont; 2019. november 7-i P.J. ítélet, C-513/19, nem tették közzé, EU:C:2019:953, 15. pont). E követelmények említésre kerülnek az Európai Unió Bíróságának a nemzeti bíróságok figyelmébe ajánlott, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek előterjesztésére vonatkozó ajánlásainak 15. pontjában (HL 2019. C 380., 1. o).
- 39 Végül az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a nemzeti bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet el kell utasítani, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával (2014. július 10-i Apple ítélet, C-421/13, EU:C:2014:2070, 30. pont; 2019. január 17-i Cipollone végzés, C-600/17, nem tették közzé, EU:C:2019:29, 21. pont).
- 40 A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát a fenti követelmények összességére tekintettel kell megvizsgálni.

Az első kérdés első részének az elfogadhatóságáról

- 41 Az első kérdés első részével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az 1024/2013 rendelet 6. cikkének (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 575/2013 rendelet 29. cikkét, a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkét, valamint a Charta 16. és 17. cikkét

ügy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely az eszközök tekintetében olyan nyolc milliárd eurós felső határt állapít meg, amely felett a korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott hitelszövetkezeteket részvénytársasággá kell átalakítani.

- 42 Az 1024/2013 rendelet 6. cikke megállapítja azon feladatoknak az EKB-ból és az illetékes nemzeti hatóságokból álló EFM keretében való végrehajtásának részletes szabályait, amelyeket e rendelet a hitelintézetek prudenciális felügyelete terén az EKB-ra ruház.
- 43 Ebben az összefüggésben e 6. cikk (4) bekezdése lényegében előírja azokat a kritériumokat, amelyek lehetővé teszik azon esetek meghatározását, amelyekben e feladatokat kizárólag az EKB látja el, illetve azokat, amelyekben az illetékes nemzeti hatóságok az EKB-t az említett feladatok teljesítése során – az említett 6. cikk (4) bekezdésének első albekezdése értelmében vett kevésbé jelentős hitelintézetek tekintetében – bizonyos feladatok decentralizált végrehajtásával segítik (lásd ebben az értelemben: 2019. május 8-i Landeskreditbank Baden-Württemberg kontra EKB ítélet, C-450/17 P, EU:C:2019:372, 41. pont).
- 44 Az 1024/2013 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése nem határoz meg semmiféle felső határt azon eszközökre vonatkozóan, amely felett a hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni vagy a felszámolásukról határozni. E rendelkezés nem követeli meg, és nem is zárja ki ilyen felső határ meghatározását.
- 45 Az e 6. cikk (4) bekezdése második albekezdésének i. pontjában meghatározott 30 milliárd eurós küszöbérték az e rendelkezésben azon hitelintézetek azonosítása céljából megállapított egyik feltétel, amelyeket az említett 6. cikk (4) bekezdésének alkalmazása céljából nem lehet kevésbé jelentősnek minősíteni.
- 46 Következésképpen az 1024/2013 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése semmilyen összefüggésben nincs az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozásban az eszközök tekintetében meghatározott nyolc milliárd eurós felső határral.
- 47 Ugyanígy az 575/2013 rendelet 29. cikke és a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke sem kapcsolódik ehhez a felső határhoz.
- 48 E rendelkezések ugyanis, amelyek az e rendeletek által a szavatolótőke területén meghatározott prudenciális követelményekre vonatkozó szabályok keretében előírják azokat a feltételeket, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy a kölcsönös biztosítók, a szövetkezeti társaságok, a takarékpénztárak és hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok elsődleges alapvető tőkeinstrumentumnak minősüljenek, az eszközök tekintetében nem állapítanak meg olyan felső határt, amely felett e társaságok és intézmények kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni vagy felszámolásukról határozni. E rendelkezések nem kötelezik a tagállamokat arra, hogy ilyen felső határt határozzanak meg, és nem is akadályozzák meg azokat ebben.
- 49 E körülmények között, mivel az 1024/2013 rendelet 6. cikkének (4) bekezdése, az 575/2013 rendelet 29. cikke és a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke semmiféle összefüggésben nincs az eszközöknek az alapügyben szóban forgó szabályozásban meghatározott felső határával, e rendelkezések értelmezése nyilvánvalóan irreleváns.
- 50 Ezenkívül a kérdést előterjesztő bíróság nem fejt ki sem azokat az okokat, amelyek miatt álláspontja szerint az ilyen értelmezés releváns lenne az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntése szempontjából, sem pedig azt a kapcsolatot, amelyet az említett rendelkezések és e szabályozás között megállapít.

- 51 A Charta 16. és 17. cikkének értelmezésére irányuló kérelmet illetően emlékeztetni kell arra, hogy a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében a Charta rendelkezéseinek a tagállamok csak annyiban címzettjei, amennyiben az Unió jogát hajtják végre.
- 52 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az „uniós jog végrehajtásának” a Charta 51. cikke szerinti fogalma feltételezi az uniós jogi aktus és a szóban forgó nemzeti intézkedés közötti közelséget, illetve az egyik terület által a másikra gyakorolt közvetett hatásokat meghaladó bizonyos fokú kapcsolat fennállását (2014. március 6-i Siragusa ítélet, C-206/13, EU:C:2014:126, 24. pont; 2014. július 10-i Julián Hernández és társai ítélet, C-198/13, EU:C:2014:2055, 34. pont; 2016. október 6-i Paoletti és társai ítélet, C-218/15, EU:C:2016:748, 14. pont).
- 53 Ebben az összefüggésben a Bíróság megállapította, hogy amiatt nem lehet az alapvető uniós jogokat valamely nemzeti szabályozásra alkalmazni, hogy az érintett területen meglévő uniós rendelkezések nem írtak elő semmiféle kötelezettséget a tagállamokra nézve az alapeljárásbeli helyzet tekintetében (2014. március 6-i Siragusa ítélet, C-206/13, EU:C:2014:126, 26. pont; 2014. július 10-i Julián Hernández és társai ítélet, C-198/13, EU:C:2014:2055, 35. pont).
- 54 Márpedig, amint a fenti megállapításokból következik, a kérdést előterjesztő bíróság által az első kérdésének első részében hivatkozott egyetlen uniós jogi rendelkezés sem kötelezi a tagállamokat arra, hogy az eszközök tekintetében olyan felső határt határozzanak meg, mint amelyről az alapügyben szó van, amely felett a korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni vagy felszámolásukról határozni.
- 55 A fenti megállapítások összességére tekintettel az első kérdés első része teljes egészében elfogadhatatlan.

A második kérdés elfogadhatóságáról

- 56 A második kérdés arra vonatkozik, hogy összeegyeztethető-e az EUMSZ 3. cikkel, valamint az EUMSZ 63. és azt követő cikkekkal az olyan nemzeti szabályozás, amely olyan felső határt állapít meg az eszközök tekintetében a banki tevékenységek hitelszövetkezetek formájában történő végzéséhez, amely felett a korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott e hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni annak érdekében, hogy azokat e felső határ alá csökkentsék, vagy a felszámolásukról határozni.
- 57 Ez a kérdés elfogadhatatlan annyiban, amennyiben az EUMSZ 3. cikk értelmezésére vonatkozik, mivel a kérdést előterjesztő bíróság e rendelkezésnek csak a „belső piaci versenyre” vonatkozóan történő értelmezését kéri, és az előzetes döntéshozatal iránti kérelem egyáltalán nem fejti ki azokat az okokat, amelyek e bíróságot arra indították, hogy az említett rendelkezés értelmezését kérje, valamint azt a kapcsolatot, amelyet e bíróság e rendelkezés és az alapeljárás között megállapít.

A harmadik kérdés elfogadhatóságáról

- 58 Harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EUMSZ 107. és azt követő cikkeket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely egyrészt az eszközök tekintetében olyan felső határt állapít meg, amelyek felett a korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni annak érdekében, hogy azokat e felső határ alá csökkentsék, vagy a felszámolásukról határozni, és amely másrészt lehetővé teszi az érintett intézmény számára, hogy az esetleges felszámolás elkerülése céljából a kilépő tag részvényeinek visszaváltását korlátozza.

- 59 A kérdést előterjesztő bíróság azonban nem jelöli meg pontosan és egyértelműen azokat az okokat, amelyek arra indították, hogy az uniós jog e rendelkezéseinek értelmezését kérje, sem pedig azt a kapcsolatot, amelyet e rendelkezések és az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás között megállapít.
- 60 E bíróság ugyanis nem fejt ki azokat az okokat, amelyek miatt úgy vélheti, hogy az alapügyben szereplőhöz hasonló nemzeti szabályozás előnyt nyújt, hogy az szelektív intézkedést vezet be, hogy a támogatás állami forrásból származik, vagy hogy az torzítja a versenyt, vagy annak torzításával fenyeget. Ennélfogva a kérdést előterjesztő bíróság nem bocsátja a Bíróság rendelkezésére azokat az információkat, amelyek lehetővé teszik annak értékelését, hogy egy ilyen intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatásnak” minősíthető-e.
- 61 E körülmények között az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a harmadik kérdést illetően nem felel meg az eljárási szabályzat 94. cikkében előírt követelményeknek, és nem teszi lehetővé a Bíróság számára, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak hasznos választ adjon e kérdésre, amelyet ennél fogva elfogadhatatlannak kell nyilvánítani.

Az ötödik kérdés elfogadhatóságáról

- 62 Ötödik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság azt kéri a Bíróságtól, hogy határozzon a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének érvényességéről.
- 63 E tekintetben fontos, hogy a kérdést előterjesztő bíróság megjelölje különösen azokat a pontos okokat, amelyek arra indították, hogy az uniós jog bizonyos rendelkezéseinek érvényességére vonatkozóan kérdést terjesszen elő, és ismertesse az ennek megfelelően szerinte megállapítható érvénytelenségi okokat (2016. május 4-i Philip Morris Brands és társai ítélet, C-547/14, EU:C:2016:325, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 64 A fentiekből egyrészt az következik, hogy az előzetes döntéshozatalra utalás keretében a Bíróság valamely uniós jogi aktusnak vagy bizonyos rendelkezéseinek érvényességét csak az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban előadott érvénytelenségi okok tekintetében vizsgálja. Másrészt, azon pontos okok említésének hiánya, amelyek arra indították a kérdést előterjesztő bíróságot, hogy ezen aktus vagy e rendelkezések érvényességére vonatkozó kérdést terjesszen elő, maga után vonja az ez utóbbiak érvényességére vonatkozó kérdések elfogadhatatlanságát (2016. május 4-i Philip Morris Brands és társai ítélet, C-547/14, EU:C:2016:325, 50. pont).
- 65 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem fejt ki azokat az okokat, amelyek arra indították, hogy felvesse a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke érvényességének kérdését.
- 66 Ilyen körülmények között az ötödik kérdés elfogadhatatlan.

Az ügy érdeméről

Az első kérdés második részéről és a negyedik kérdésről

- 67 Az első kérdés második része és a negyedik kérdés az olyan nemzeti szabályozásnak az uniós jog bizonyos rendelkezéseivel való összeegyeztethetőségére vonatkozik, amely lehetővé teszi a hitelszövetkezetek számára, hogy korlátozzák a tőkeinstrumentumaik visszaváltását.

- 68 E tekintetben először is meg kell állapítani, hogy az 1024/2013 rendelet 6. cikke (4) bekezdésének tárgyától – amint arra a jelen ítélet 42. és 43. pontja emlékeztet – idegen a tőkeinstrumentumok visszaváltása korlátozásának ilyen lehetősége, következésképpen e rendelkezés értelmezése e tekintetben irreleváns. Ennélfogva e kérdéseket az említett rendelkezésre való hivatkozás nélkül kell átfogalmazni.
- 69 Így az első kérdésének második részével és negyedik kérdésével, amelyeket együtt célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az 575/2013 rendelet 29. cikkét, a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkét, valamint a Charta 16. és 17. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely lehetővé teszi az e tagállamban letelepedett hitelszövetkezet számára, hogy korlátlan ideig elhalassza a kilépő tag részvényeinek a visszaváltását, és hogy korlátozza a visszaváltható összeget.
- Az 575/2013 rendelet 29. cikkéről és a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkéről
- 70 Az 575/2013 rendelet (7) preambulumbekkezdéséből kitűnik, hogy az uniós jogalkotó szándéka az volt, hogy e rendelet tartalmazza többek között az intézményekre vonatkozó prudenciális követelményeket, amelyek szigorúan a banki és pénzügyi szolgáltatások piacának működéséhez kapcsolódnak, és amelyek célja e piacok szereplői pénzügyi stabilitásának biztosítása, valamint a befektetők és betétesek magas szintű védelme
- 71 E rendelet 1. cikke első bekezdésének a) pontja szerint e rendelet egységes szabályokat állapít meg azon általános prudenciális követelményekre vonatkozóan, amelyeket a 2013/36 irányelv alapján felügyelt valamennyi hitelintézetnek teljesítenie kell a szavatolttőke-kötelezettségekkel kapcsolatosan.
- 72 Az említett rendelet 28. cikke ebben az összefüggésben állapítja meg azokat a feltételeket, amelyeknek teljesülniük kell ahhoz, hogy a tőkeinstrumentumok elsődleges alapvető tőkeinstrumentumnak minősüljenek, ugyanezen rendelet 29. cikke pedig különös feltételeket ír elő, amelyeknek e célból a kölcsönös biztosítók, a szövetkezeti társaságok, a takarékpénztárak és a hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok tekintetében teljesülniük kell.
- 73 Különösen, az 575/2013 rendelet 29. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerint az intézménynek lehetősége van elutasítani ezen instrumentumok visszaváltását, kivéve ha a nemzeti jog ezt tiltja. Ez utóbbi esetben e 29. cikk (2) bekezdésének b) pontja úgy rendelkezik, hogy az említett instrumentumokra irányadó rendelkezéseknek lehetőséget kell biztosítaniuk az intézmény számára e visszaváltás korlátozására.
- 74 A Bizottság az említett 29. cikk (6) bekezdése alapján elfogadta a kölcsönös biztosítók, takarékpénztárak, szövetkezeti társaságok és hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok visszaváltásának korlátozására vonatkozó e lehetőség gyakorlásának részletes szabályait. E szabályokat a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke tartalmazza.
- 75 Így e felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke (2) bekezdésének első mondata értelmében az említett lehetőség magában foglalja a visszaváltás elhalasztásának és a visszaváltható összeg korlátozásának a jogát.
- 76 E rendelkezés második mondata pontosítja, hogy ezek a jogok korlátlan időtartamra gyakorolhatók az említett felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (3) bekezdése értelmében, amely előírja, hogy a tőkeinstrumentumokra vonatkozó rendelkezésekben a visszaváltás korlátozásának mértékét az érintett intézmény mindenkori prudenciális helyzetének alapján határozzák meg, figyelemmel különösen – de nem kizárólag – ezen intézmény általános pénzügyi, likviditási és fizetőképességi helyzetére, valamint az elsődleges alapvető tőke, az alapvető tőke és az összes tőke összegére, összehasonlítva a teljes kockázati kitétséggértékkel, amelyet azon pontos követelmények alapján kell kiszámítani, amelyekre az ugyanezen felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke (3) bekezdésének b) pontja hivatkozik.

- 77 Az 575/2013 rendelet 29. cikkéből és a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkéből tehát egyrészt az következik, hogy a kölcsönös biztosítók, szövetkezeti társaságok, takarékpénztárok és hasonló intézmények által kibocsátott tőkeinstrumentumok elsődleges alapvető tőkeinstrumentumnak való minősítése – abban az esetben, ha a nemzeti jog tiltja az ilyen intézmények számára, hogy megtagadják a tőkeinstrumentumaik visszaváltását – attól a feltételtől függ, hogy a szóban forgó intézményeknek lehetőségük legyen arra, hogy e visszaváltást korlátozzák, amely magában foglalja a visszaváltás elhalasztásának és a visszaváltható összeg korlátozásának a jogát, másrészt pedig a visszaváltás korlátozásának mértékét az érintett intézmény mindenkor prudenciális helyzetének a figyelembevételével határozzák meg.
- 78 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az olasz jog alapügyben szóban forgó rendelkezései tiltják az olasz hitelszövetkezeteknek, hogy megtagadják a tőkeinstrumentumok visszaváltását. Ugyanakkor engedélyezik számukra, hogy kilépő tag esetén korlátozzák a részvények visszaváltását, amennyiben ez szükséges ahhoz, hogy biztosítsák az e hitelszövetkezetek által kibocsátott tőkeinstrumentumoknak az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokba való beszámítását. E határozatból kitűnik továbbá, hogy e rendelkezések alapján az említett hitelszövetkezetek e visszaváltást korlátlan ideig elhalaszthatják, és e visszaváltható összeget részben vagy egészben korlátozhatják.
- 79 Márpedig, amint magából a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikke (2) bekezdése második mondatának szövegéből kitűnik, abban az esetben, ha a nemzeti jog tiltja a tőkeinstrumentumok visszaváltásának a megtagadását, az 575/2013 rendelet 29. cikke (2) bekezdésének b) pontjában megállapított lehetőség biztosítja, hogy az e felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (3) bekezdésében foglaltak szerint korlátlan ideig elhalasszák e visszaváltást, és korlátozzák a visszaváltható összeget, azaz olyan hosszú ideig és annyiban, amennyiben ez a prudenciális helyzetükre tekintettel szükséges, figyelembe véve többek között az ezen utolsó rendelkezésben említett elemeket.
- 80 Következésképpen az 575/2013 rendelet 29. cikkével és a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkével nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely tiltja az e tagállamban letelepedett hitelszövetkezetek számára, hogy megtagadják a tőkeinstrumentumok visszaváltását, amely azonban – amennyiben az e hitelszövetkezetek által kibocsátott tőkeinstrumentumok elsődleges alapvető tőkeinstrumentumnak való minősítésének a biztosításához szükséges – lehetővé teszi az említett hitelszövetkezetek számára, hogy a kilépő tag részvényeinek a visszaváltását korlátlan ideig elhalasszák, és e visszaváltható összeget részben vagy egészben korlátozzák.

– A Charta 16. és 17. cikkéről

- 81 A Charta 16. cikke szerint „[a] vállalkozás szabadságát, az uniós joggal és a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban, el kell ismerni”.
- 82 Az e cikk által nyújtott védelem magában foglalja a gazdasági vagy kereskedelmi tevékenység gyakorlásának szabadságát, a szerződési szabadságot és a szabad versenyt (2013. január 22-i Sky Österreich ítélet, C-283/11, EU:C:2013:28, 42. pont; 2013. október 17-i Schaible ítélet, C-101/12, EU:C:2013:661, 25. pont; 2018. július 12-i Spika és társai ítélet, C-540/16, EU:C:2018:565, 34. pont).
- 83 Az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a vállalkozás szabadsága nem jelent korlátlan jogosultságot. Az széles körű közhatalmi beavatkozásoknak vethető alá, amelyek a gazdasági tevékenység gyakorlásának közérdekből való korlátozásait jelenthetik (2013. január 22-i Sky Österreich ítélet, C-283/11, EU:C:2013:28, 45. és 46. pont; 2013. október 17-i Schaible ítélet, C-101/12, EU:C:2013:661, 28. pont; 2017. október 26-i BB construct ítélet, C-534/16, EU:C:2017:820, 36. pont).

- 84 A Charta 17. cikkének (1) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és azt örökül hagyja, továbbá tulajdonától senkit sem lehet megfosztani, kivéve ha ez közérdekből, a törvényben meghatározott esetekben és feltételekkel, valamint az ezáltal elszenvedett veszteségekért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben, törvénnyel lehet szabályozni.
- 85 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az e rendelkezésben biztosított, tulajdonhoz való jog nem abszolút jog, és hogy annak gyakorlása korlátozható, amennyiben ezek a korlátozások ténylegesen az Unió által elérni kívánt általános érdekű célkitűzéseket szolgálják, és nem járnak az elérni kívánt cél tekintetében olyan aránytalan és elviselhetetlen beavatkozással, amely magának az így biztosított jognak a lényegét sértené (2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 69. és 70. pont).
- 86 Egyébiránt emlékeztetni kell arra is, hogy a Charta 52. cikke (1) bekezdésének megfelelően a Chartában elismert olyan jogok és szabadságok, mint a vállalkozás szabadsága és a tulajdonhoz való jog, gyakorlása csak a törvény által, és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozhatók, és amennyiben az arányosság elvére figyelemmel e korlátozások elengedhetetlenek és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálják.
- 87 A nemzeti szabályozásban a hitelszövetkezetek számára elismert azon lehetőséget, hogy korlátozzák tőkeinstrumentumaik visszaváltását, amennyiben ez szükségesnek bizonyul az általuk kibocsátott tőkeinstrumentumoknak az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokba való beszámításának biztosításához, a Charta 52. cikkének (1) bekezdése értelmében törvény írja elő.
- 88 A vállalkozás Charta 16. cikkében biztosított szabadságának és a Charta 17. cikkében biztosított, tulajdonhoz való jognak a lényeges tartalmát tiszteletben tartja az alapügyben szereplőhöz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely a tag kilépése esetén előírja a részvények visszaváltása korlátozásának a lehetőségét, és amely az 575/2013 rendelet 29. cikke (2) bekezdésének b) pontjában foglalt feltételnek kíván eleget tenni annak érdekében, hogy a részvények elsődleges alapvető tőkeinstrumentumoknak minősüljenek.
- 89 Egyrészt ugyanis e lehetőség nem jár tulajdontól való megfosztással, tehát nem minősül a tulajdonhoz való jog lényegét sértő beavatkozásnak. Másrészt, még ha feltételezzük is, hogy az említett lehetőséget úgy kell tekinteni, mint amely korlátozza a vállalkozás szabadságát, az tiszteletben tartja e szabadság lényeges tartalmát, mivel nem akadályozza meg a banki tevékenység gyakorlását. E tekintetben a Bíróság elismerte, hogy a szövetkezeti társaságok olyan sajátos működési elveket követnek, amely egyértelműen megkülönbözteti őket más gazdasági szereplőktől (lásd ebben az értelemben: 2011. szeptember 8-i Paint Graphos és társai ítélet, C-78/08–C-80/08, EU:C:2011:550, 55. pont).
- 90 Ami az alapügyben szóban forgó szabályozás által követett célokat illeti, azonkívül, hogy az említett lehetőség előírásával e szabályozás e feltétel végrehajtására irányul, a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, hogy e szabályozásnak az a célja, hogy biztosítsa a hitelszövetkezet jogi formája és méretei közötti megfelelést, valamint a banki tevékenység gyakorlására vonatkozó uniós prudenciális szabályok tiszteletben tartását. E bíróság szerint az említett szabályozás célja tehát a hitelszövetkezetek társasági formájának az érintett piac dinamikájával való összhangba hozása, e hitelszövetkezetek nagyobb versenyképességének a biztosítása, valamint szervezetük, működtetésük és feladataik jobb átláthatóságának az előmozdítása.
- 91 Az ilyen célok, amelyek alkalmasak arra, hogy biztosítsák a szövetkezeti bankszektor megfelelő irányítását, annak stabilitását, valamint a banki tevékenység körültekintő gyakorlását, hozzájárulnak az érintett intézmények zavarának, sőt akár a rendszerszintű kockázatnak az elkerüléséhez, és következésképpen a bank- és pénzügyi rendszer stabilitásának biztosításához.

- 92 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a bank- és pénzügyi rendszer stabilitásának biztosítására, valamint a rendszerszintű kockázat elkerülésére irányuló célkitűzések az Unió által elérni kívánt általános érdekű célkitűzéseket minősülnek (lásd ebben az értelemben: 2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 69., 88. és 91. pont); 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 71. és 74. pont; 2016. november 8-i Dowling és társai ítélet, C-41/15, EU:C:2016:836, 51. és 54. pont).
- 93 A pénzügyi szolgáltatások ugyanis központi szerepet játszanak az Unió gazdaságában. A bankok és a hitelintézetek lényeges finanszírozási forrást jelentenek a különböző piacokon tevékenykedő vállalkozások számára. Ráadásul a bankok között gyakori a szoros összefonódás, és közülük számos bank nemzetközi szinten működik. Ez az oka annak, hogy egy vagy több bank működési zavara gyorsan továbbgyűrűzhet a többi bankra is, akár az érintett tagállamban, akár más tagállamokban. Ez pedig negatív átgyűrűző hatásokat fejthet ki a gazdaság más ágazataiban (2016. július 19-i Kotnik és társai ítélet, C-526/14, EU:C:2016:570, 50. pont; 2016. szeptember 20-i Ledra Advertising és társai kontra Bizottság és EKB ítélet, C-8/15 P–C-10/15 P, EU:C:2016:701, 72. pont).
- 94 Ezenkívül, amint a főtanácsnok az indítványának 81. és 104. pontjában megjegyezte, nyilvánvaló közérdek fűződik annak biztosításához, hogy valamely bank alapvető tőkeinstrumentumaiba történő befektetést hirtelen ne lehessen visszavonni, és ily módon annak elkerüléséhez, hogy e bankot, valamint a teljes banki ágazatot prudenciális szempontból bizonytalanságnak tegyék ki.
- 95 Következésképpen meg kell állapítani, hogy a tulajdonhoz való jog gyakorlásának olyan korlátozásai és a vállalkozás szabadságának – feltételezve, hogy fennállnak – olyan korlátozásai, amelyek az alapügyben szóban forgó szabályozáshoz hasonló szabályozásból erednek, ténylegesen az Unió által elismert, a Charta 52. cikkének (1) bekezdése értelmében vett általános érdekű célkitűzéseket szolgálják.
- 96 Ezenkívül e korlátozások tiszteletben tartják az arányosság elvét, amennyiben nem haladják meg azt a mértéket, amely az érintett hitelszövetkezetek prudenciális helyzetére tekintettel annak biztosításához szükséges, hogy az általuk kibocsátott tőkeinstrumentumokat elsődleges alapvető tőkeinstrumentumoknak minősítsék, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia. Ennek érdekében figyelembe kell vennie többek között a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (3) bekezdésében említett tényezőket.
- 97 A fenti megfontolások összességére tekintettel az első kérdés második részére és a negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy az 575/2013 rendelet 29. cikkét, a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkét, valamint a Charta 16. és 17. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely tiltja az e tagállamban letelepedett hitelszövetkezetek számára, hogy megtagadják a tőkeinstrumentumok visszaváltását, amely azonban lehetővé teszi az említett hitelszövetkezetek számára, hogy a kilépő tag részvényeinek a visszaváltását korlátlan ideig elhalasszák, és e visszaváltható összeget részben vagy egészben korlátozzák, amennyiben az e lehetőség gyakorlásának keretében megállapított visszaváltási korlátozások nem haladják meg azt a mértéket, amely az érintett hitelszövetkezetek prudenciális helyzetére tekintettel annak biztosításához szükséges, hogy az általuk kibocsátott tőkeinstrumentumokat – figyelembe véve többek között a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (3) bekezdésében említett tényezőket – elsődleges alapvető tőkeinstrumentumoknak minősítsék, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

A második kérdéstről

- 98 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy az EUMSZ 63. és azt követő cikkeket úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az eszközök tekintetében olyan felső határt állapít meg a banki tevékenységek e tagállamban letelepedett és korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában

létrehozott hitelszövetkezetek általi gyakorlásához, amely felett e hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni annak érdekében, hogy azokat e felső határ alá csökkentsék, vagy a felszámolásukról határozni.

- 99 Az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése értelmében tilos a tagállamok, valamint a tagállamok és harmadik országok közötti tőkemozgásra vonatkozó minden korlátozás.
- 100 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint, mivel az EUM-Szerződés nem határozza meg az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése szerinti „tőkemozgások” fogalmát, a Bíróság jelzésértéket tulajdonított az [EK-Szerződés] 67. cikkének [amelyet az Amsterdami Szerződés hatályon kívül helyezett] végrehajtásáról szóló, 1988. június 24-i 88/361/EGK tanácsi irányelv (HL 1988. L 178., 5. o.; magyar nyelvű különkiadás 10. fejezet, 1. kötet, 10. o.) I. mellékletében szereplő, tőkemozgások nomenklatúrájának (2009. január 27-i Persche ítélet, C-318/07, EU:C:2009:33, 24. pont; 2011. november 10-i Bizottság kontra Portugália ítélet, C-212/09, EU:C:2011:717, 47. pont; 2013. október 22-i Essent és társai ítélet, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, 40. pont).
- 101 Így a Bíróság több alkalommal kimondta, hogy az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése értelmében vett tőkemozgásoknak minősülnek különösen az úgynevezett „közvetlen” befektetések, vagyis a valamely vállalkozásban az annak általános ügyvitelében és irányításában való tényleges részvételre lehetőséget nyújtó részvények birtoklása útján fennálló részesedés formájában megvalósuló befektetések, valamint az úgynevezett „portfólió” befektetések, vagyis a tőkepiaci értékpapírok egyedül pénzügyi befektetési céllal, a vállalkozás általános ügyvitelének és irányításának befolyásolásának szándéka nélkül történő megszerzése formájában megvalósuló befektetések (2010. november 11-i Bizottság kontra Portugália ítélet, C-543/08, EU:C:2010:669, 46. pont; 2013. október 22-i Essent és társai ítélet, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, 40. pont; 2019. február 26-i X ítélet (Harmadik országokban letelepedett közvetítő vállalkozások), C-135/17, EU:C:2019:136, 26. pont).
- 102 E két befektetési formát illetően a Bíróság pontosította, hogy az EUMSZ 63. cikk (1) bekezdése értelmében vett „korlátozásoknak” kell minősíteni azon nemzeti intézkedéseket, amelyek megakadályozhatják vagy korlátozhatják az érintett társaságok részvényeinek megszerzését, vagy más tagállamok befektetőit elriaszthatják attól, hogy e társaságokba befektessenek (2010. október 21-i Idryma Typou ítélet, C-81/09, EU:C:2010:622, 55. pont; 2011. november 10-i Bizottság kontra Portugália ítélet, C-212/09, EU:C:2011:717, 48. pont; 2013. október 22-i Essent és társai ítélet, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, 41. pont).
- 103 A jelen ügyben az alapügyben szóban forgó szabályozás az eszközök tekintetében olyan felső határt állapít meg a banki tevékenységeknek a korlátozott felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott olasz hitelszövetkezetek általi gyakorlásához, amely felett e hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni annak érdekében, hogy azokat e felső határ alá csökkentsék, vagy a felszámolásukról határozni.
- 104 Márpedig az ilyen szabályozás azáltal, hogy korlátozza a meghatározott jogi formában létrehozott olasz bankok által gyakorolható gazdasági tevékenység mértékét, visszatarthatja az Olasz Köztársaságtól és harmadik államoktól eltérő tagállamok befektetőit attól, hogy az említett bankokban tőkerészesedést szerezzenek, következésképpen pedig a tőke szabad mozgásának EUMSZ 63. cikk által főszabály szerint tiltott korlátozásának minősül.
- 105 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a tőke szabad mozgását korlátozó nemzeti intézkedések azzal a feltétellel igazolhatók közérdeken alapuló nyomós indokkal, hogy alkalmasak az általuk elérni kívánt cél megvalósításának biztosítására, és nem haladják meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket (2011. november 10-i Bizottság kontra Portugália ítélet, C-212/09, EU:C:2011:717, 81. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Ezenfelül a Bíróság elismerte, hogy valamely nemzeti szabályozás

akkor minősülhet valamely alapvető szabadság igazolt akadályának, ha azt gazdasági közérdek indokolja (2013. október 22-i Essent és társai ítélet, C-105/12–C-107/12, EU:C:2013:677, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 106 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy – amint a jelen ítélet 90–95. pontjában megállapításra került – az alapügyben szóban forgó szabályozás az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket szolgálja.
- 107 Következésképpen, feltéve hogy az eszközök tekintetében e szabályozás által meghatározott azon felső határ, amelynek betartásától e szabályozás függővé teszi a korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott olasz hitelszövetkezetek banki tevékenységének gyakorlását, alkalmas e célok megvalósításának biztosítására, és nem haladja meg az azok eléréséhez szükséges mértéket, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia, igazolt a tőke szabad mozgásának említett szabályozásból eredő korlátozása.
- 108 E körülmények között a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 63. és azt követő cikkeket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az eszközök tekintetében olyan felső határt állapít meg a banki tevékenységek e tagállamban letelepedett és korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott hitelszövetkezetek általi gyakorlásához, amely felett e hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni annak érdekében, hogy azokat e felső határ alá csökkentsék, vagy a felszámolásukról határozni, amennyiben e szabályozás alkalmas az általa elérni kívánt közérdekű célok megvalósításának biztosítására, és nem haladja meg az azok eléréséhez szükséges mértéket, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

A költségekről

- 109 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 29. cikkét, az 575/2013 rendeletnek az intézményekre vonatkozó tőkekövetelményekre alkalmazandó szabályozási technikai standardok tekintetében való kiegészítéséről szóló, 2014. január 7-i 241/2014/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 10. cikkét, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 16. és 17. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely tiltja az e tagállamban letelepedett hitelszövetkezetek számára, hogy megtagadják a tőkeinstrumentumok visszaváltását, amely azonban lehetővé teszi az említett hitelszövetkezetek számára, hogy a kilépő tag részvényeinek a visszaváltását korlátlan ideig elhalasszák, és e visszaváltható összeget részben vagy egészben korlátozzák, amennyiben az e lehetőség gyakorlásának keretében megállapított visszaváltási korlátozások nem haladják meg azt a mértéket, amely az érintett hitelszövetkezetek prudenciális helyzetére tekintettel annak biztosításához szükséges, hogy az általuk kibocsátott tőkeinstrumentumokat – figyelembe véve többek között a 241/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 10. cikkének (3) bekezdésében említett tényezőket – elsődleges alapvető tőkeinstrumentumoknak minősítsék, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.**

- 2) Az EUMSZ 63. és azt követő cikkeket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az eszközök tekintetében olyan felső határt állapít meg a banki tevékenységek e tagállamban letelepedett és korlátolt felelősségű szövetkezeti részvénytársaságok formájában létrehozott hitelszövetkezetek általi gyakorlásához, amely felett e hitelszövetkezetek kötelesek részvénytársasággá alakulni, eszközeiket csökkenteni annak érdekében, hogy azokat e felső határ alá csökkentsék, vagy a felszámolásukról határozni, amennyiben e szabályozás alkalmas az általa elérni kívánt közérdekű célok megvalósításának biztosítására, és nem haladja meg az azok eléréséhez szükséges mértéket, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell vizsgálnia.

Aláírások